

REVISJON AV STUDIEPLAN FOR INTEGRERT MASTER I ODONTOLOGI

- Rapport fra arbeidsgruppe 1

BAKGRUNN

Programutvalg for odontologiske fag har tatt initiativ til at studieplan for master i odontologi bør revideres. Dette har vært skjøvet på fra fakultetsledelsen begrunnet i det pågående arbeidet med ny studieplan i medisin, og behov for koordinering av deler av studiene de to første årene. Nå er dette på det nærmeste på plass, og arbeidet med odontologistudiet kan gjenopptas. Parallelt med studieplanarbeidet har det dukket opp problemstillinger rundt behov for bedre utnyttelse av undervisningsarealer samt uheldige arbeidstidsordninger for ansatte, som gjør at arbeidet foreslås delt i to del-arbeider som beskrevet nedenfor.

Undervisningsarealene i NOB inngår i fakultetets totale arealressurser knyttet opp mot undervisning. God og effektiv arealutnyttelse av undervisningsrom er høyt prioritert ved fakultetet. Blant annet har IGS signalisert mangel på undervisningsrom. I denne forbindelse har det vært gjort forsøk på å innpasse behovene ved IGS i forhold til dagens utnyttelse av arealene i NOB, men dette har vært vanskelig siden auditoriene jevnt over er belagt med undervisning hver dag mellom 11.00-13.00. Programutvalgets forslag til mandat for revisjon av studieplanen for integrert master i odontologi, datert 02.12.2014 peker samtidig på behov for en ny «dagsordning» etter innføring av en ny arbeidstidsordning ved Særavtale om arbeidstidsordning for klinikkpersonale og sykepleiere ved Odontologisk universitetsklinikk (OUK) fra 2012. Utnyttelse av de kliniske arealene er også viktig i forhold til utdanning av det antallet studenter fakultetet er forpliktet til. For å oppnå dette må det ved opptak tas hensyn til dimensjonering som tar høyde for noe frafall i studiene. Fakultetet ønsker derfor å få belyst hvordan arealene kan utnyttes bedre.

Fakultetet mener at behovene som her er skissert ikke kan avvende arbeidet med revisjon av studieplanen. Fakultetet vil derfor nedsette to arbeidsgrupper:

1. En hurtigarbeidende arbeidsgruppe med følgende mandat (implementering høst 2016):

- ✓ Foreslå ny «dagsordning» inkludert plassering av klinikkøkter og teoretisk undervisning for å tilpasse aktiviteten til behovene nevnt over
- ✓ Foreslå tiltak som kan bidra til å effektivisere klinikkdriften, herunder sikre bedre pasientflyt og pasientinnskrivning

Punkt to i mandatet vil være viktige innspill til arbeidet med revisjon av studieplanen.

2. En arbeidsgruppe med mandat å revidere av studieplanen:

- ✓ Beskrive behovet for fremtidig tannhelsetjeneste (15-års perspektiv). Hvilken kompetanseprofil skal en fremtidig tannlege ha?
- ✓ Foreta en grenseoppgang mellom allmennpraksis og spesialisttjenester (grunnutdanning vs spesialistutdanning) på generelt nivå

- ✓ Tilpasse klinisk undervisning i allmennodontologi konsentrert til en ukedag og tilpasse de ulike kliniske fagenes undervisning til dette, inkludert tidspunkt for vurdering (eksamen)
- ✓ Vurdere varighet og plassering av praksisstudiet
- ✓ Foreslå ny fordeling av studiepoeng etter revisjon av makroplanen
- ✓ Foreslå tiltak som skal bedre pasientflyt i klinikken, inkludert pasientinnskriving
- ✓ Vurdere å foreslå økt bruk av nye undervisnings- og vurderingsformer, vurdere om mengden teoretisk undervisning kan reduseres og om det er behov for å endre vurderingsformer som benyttes innen de ulike emnene.

RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPE 1

I samarbeid med Programutvalg for odontologiske fag ble følgende arbeidsgruppe nedsatt:

Inge Fristad (leder), Harald Nesse, Marit Slåttelid-Skeie, Vibeke Michelsen, Trond Inge Berge, Keijo Luukko, Gro Stenerud, Marit Øilo, Kristin Klock, Anne Isine Bolstad og studentrepresentant Ida Kjeseth. Sissel Urdal var gruppens sekretær. Athanasia Bletsa gikk inn i gruppen når Marit Slåttelid-Skeie gikk ut i forskningsfri.

Arbeidsgang

Arbeidsgruppen har hatt 6 møter og dialog med programutvalget. Videre har gruppen hatt dialog med IGS om arealbehov knyttet opp mot undervisningslokaler ved instituttet.

VURDERING AV MULIGE TILTAK INNENFOR GJELDENE STUDIEPLAN

Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i at alle undervisningsaktivitetene skal finne sted innenfor tidsrommet 08.00-16.00.

Frigjøring av undervisningsrom er da kun mulig ved at en endrer rekkefølgen på dagens aktiviteter i NOB. Konkret må dette gjøres ved at dagsrytmen forskyves for de ulike semester/kull slik at forelesninger fordeles ut over dagen. For å oppnå full fleksibilitet må noen studentkull ha forelesninger enten morgen eller ettermiddag, mens andre kull beholder dagens ordening. Rekkefølgen på aktivitetene vil da endres, mens tid brukt til de ulike aktivitetene opprettholdes i tråd med gjeldende studieplan.

Ulike forskyvninger på aktivitetene har vært presentert og diskutert i gruppen. Dagens arbeidsavtale for hjelpepersonellet i klinikken setter begrensninger for hvilke tiltak som kan iverksettes umiddelbart. Et forslag som kan iverksettes relativt raskt innenfor gjeldende avtaler er at noen studentgrupper får sin teoretiske undervisning på slutten av dagen (se tabell under):

Nåværende dagsordning:

Alle studentkull

KI 0800-1100	Klinikk
KI 1100-1130	Lunsj
KI 1130-1245	Forelesning
KI 1245-1600	Klinikk

Alternativ ny ordning:

Høst 2016 – Kull 4

Vår 2017 – Kull 3

Kl 0800-1100	Klinikk	Kl 0800-1100	Klinikk
Kl 1100-1145	Lunsj	Kl 1100-1145	Lunsj
Kl 1145-1445	Klinikk	Kl 1145-1445	Klinikk
Kl 1445-1600	Forelesing	Kl 1445-1600	Forelesing

Denne ordningen vil i liten grad påvirke arbeidsdagen til klinikkpersonalet, men vil kunne bedre klinikkdriften på ettermiddagen siden hele klinikkteamet vil kunne støtte opp om den kliniske undervisningen. En konsekvens kan bli noe økt behov for utstyr på grunn av mindre tid mellom to klinikkøkter. En slik ordning vil kunne bidra til frigjøring/flytting av en forelesing i mellomøkten pr semester, noe som kan medføre bedre utnyttelse av undervisningslokaler. I denne modellen vil Kull 4 (vårsemesteret) og Kull 5 beholde dagens dagsorden. Representanter i arbeidsgruppen har uttrykt bekymret for at en slik omlegging vil kunne gå ut over kvaliteten i den teoretiske undervisningen.

Alternativ med forelesinger kl 08.00 ble også vurdert, men dette vil kreve forskyvning av arbeidstiden for deler av klinikkpersonalet. Fordel med oppstart av forelesning tidlig på dagen vil være at studentene er tilgjengelige og at de ikke blir forsinket til teoretisk undervisning på grunn av klinikkoppgaver som skal ferdiggjøres. En forskyvning av arbeidstid for klinikkpersonalet kan gi bedre fleksibilitet i utnyttelse av undervisningslokalene (innenfor tidsrammen 8.00-16.00), samt være gunstig for den kliniske undervisningen siden hele klinikkteamet vil være tilgjengelig. En forskyvning av arbeidstid etter dette mønster vil medføre at undervisningsrom kan utnyttes tidlig, midt på, og på slutten av dagen. Auditoriene kan da utnyttes maksimalt innenfor dagens studieplan. Arbeidsgruppen er positiv til at en slik ordning utredes videre.

Arbeidsgruppens betraktninger og konklusjoner:

Det må presiseres at ordningene som skisseres over viser handlingsrommet innenfor dagens studieplan. En eventuell innføring av forslagene fra høsten 2016 må anses som midlertidige og må kunne evalueres fortløpende etter hvert semester. Mulighetene bør videre være åpne i det videre arbeidet med ny studieplan.

Det er også viktig å gjøre oppmerksom på at andre institutter må vente med rombestilling på NOB til undervisningen for de odontologiske fagene er ferdig timeplanlagt.

Det er i arbeidsgruppen ulike syn på om det er riktig å endre dagsorden på dette tidspunkt.

Et alternativt forslag blant medlemmer i arbeidsgruppen er å opprettholde dagens ordning inntil ny studieplan foreligger. Begrunnelsen er at nåværende dagsordning ved IKO har en kompleks bakgrunn og at ressursene inkluderer studenter (master og bachelor), forelesere, kliniske lærere, klinikkpersonale, voksne- og barnepasienter og deres pårørende. Forandringer i dagsordningen vil således medføre uoversiktlige konsekvenser. Det er bekymring for at en forandring av dagsordning med flytting av noen forelesninger til slutten av dagen, innebærer en risiko for redusert læringsutbytte. Studentene vil være trøtte etter 6 timers klinisk arbeid i forkant av forelesningen, med økt risiko for å droppe forelesningene og redusert mottagelighet for å oppfatte innholdet i undervisningen.

Bland de 11 medlemmene var det 4 som stemte for at det innføres en prøveordning med en forskyvning av klinikk/forelesning som beskrevet over. 4 representanter stemte for det alternative forslaget om at dagens dagsorden opprettholdes, mens 3 representanter avstod fra å stemme. Studentene vil ikke ta stilling til forslaget nå, siden saken ikke hadde vært oppe til bred diskusjon i studentgruppen. De ville forberede et samlet syn ved en eventuell høring på et senere tidspunkt.

Alle medlemmene stiller seg bak en videre utredning av forslagene (under) som kan bidra til forbedring av klinikkdriften.

FORSLAG TIL TILTAK SOM KAN FORBEDRE KLINIKKDRIFTEN

1. Opprette en ny avdeling for diagnostikk og behandlingsplanlegging, hvor pasienten får skissert en total behandlingsplan av student/instruktørtannlege (gjørne flere alternativ i prioritert rekkefølge). Dette vil komme som erstatning for allmennklinikken mandag til torsdag, mens fredagen blir allmennklinikk hel dag. Dette må også sees i sammenheng med tannpleierstudentene sin timeplan. Det er ønskelig at tannpleierne kan delta i dette arbeidet.

Dette forslaget krever omdisponering av ressurser fra allmennklinikk, eventuelt andre klinikker for å kunne bli en rasjonell ny enhet.

Det ble også foreslått en egen «spesialist gruppe» hvor spesielle pasientkasus kan diskuteres før behandlingen starter.

2. Vurdere bruk av «dyad training» etter modell av Århus hvor 2 studenter samarbeidet om behandling/assistanse av en pasient. Dette utfordrer studentene til samarbeid og diskusjon i større grad enn i dag. Med et slikt opplegg kan en øke forholdet mellom instruktør og student, noe som kan styrke kvaliteten i undervisningen.

Økonomisk gevinst eller ikke ved en slik ordning ble diskutert. Et moment er mindre inntjening, men dette kan kanskje kompenseres ved at behandlingen går raskere, samtidig som uvirksom ventetiden for hjelp vil gå ned. En slik ordning må vurderes nærmere faglig, da egnethet vil variere med fagområde og behandlingssituasjon.

3. Det ble foreslått at studenter kan hospitere/assistere spesialistkandidater i perioder av studiet, gjerne med preferanse mot en spesialitet (elektiv periode). Gruppen er positiv til å videre utrede en slik ordning. Samtidig kan det ligge en rasjonaliseringsgevinst i å samkjøre spesialistutdanning og grunnutdanning som en samlet enhet ved fagseksjonene. Dette vil også kunne frigjøre arealer siden spesialistklinikken ikke er fullt utnyttet. Tiltak for å sikre tverrfaglighet må i så fall vurderes.

4. Det er i dag et administrativt og bemanningsmessig problem at behovet for lærerkrefter i vår- og høstsemester er ulikt ved en del fagseksjoner. En ny studieplan bør tilstrebe en bemanning ved fagseksjonene som er mest mulig lik hele studieåret gjennom. Dette vil kunne effektivisere driften og redusere overskudd/underskudd på personell ved fagseksjonene.

5. Samle/gruppere undervisning. Mye av undervisningen er i dag spredt over tid. Det er et utbredt ønske om at gruppering av undervisning, som vil kunne virke effektiviserende på forskning og undervisning, bør utredes videre.

Bergen, 15.01.16

Inge Fristad
Leder

Sissel Urdal